

0 Generelt

01 Innhold

Dette bladet beskriver kurs i Byggebransjens våtromsnorm (BVN) for fagarbeidere, prosjekterende, faglige ledere og takstmenn, samt sertifisering av personer og godkjenning av bedrifter som skal utføre arbeider i henhold til BVN.

1 Kursstruktur

11 Generelt

Kursstrukturen for opplæring i henhold til BVN er vist i fig. 11. Grunnmodul i BVN må være gjennomført før man kan delta på kurs i modul A–C. Bestått eksamen i modul A–C gir sertifikat innen vedkommendes fagområde. En bedrift som har faglige ledere med sertifikat i modul B eller C, kan søke om å bli godkjent bedrift, se pkt. 8.

Alle kursmoduler skal gjennomføres etter læreplaner utarbeidet av Fagrådet for våtrom (FFV).

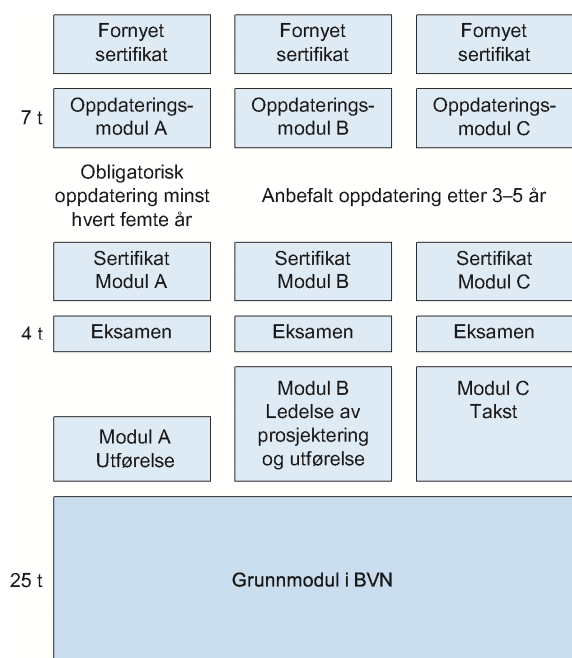

Fig. 11
Kursstruktur for opplæring i henhold til BVN

12 Opptakskrav

Det er ingen formelle opptakskrav for å delta på grunnmodulen. For å delta på kursmodul A–C må kursdeltakerne ha tilgang til et gyldig abonnement på BVN og oppfylle visse kompetansekrav. Kompetansekravene er beskrevet i pkt. 33, 43 og 53. Kandidater som ikke tilfredsstillers opptakskravene, men har adekvat utdanning og praksis, kan vurderes av FFV i hvert enkelt tilfelle. Dokumentasjon på utdanning og/eller praksis sendes til FFV ved daglig leder for vurdering.

13 Kursgjennomføring

Kun godkjente kursarrangører kan stå ansvarlig for kursene. Kursarrangøren skal påse at alle instruktører har nødvendig faglig og pedagogisk kompetanse. Kursinstruktøren skal i tillegg være sertifisert fra FFV. Kursene skal ha tverrfaglige lærerkrefter. Én instruktør kan beherske flere fagområder. Grunnmodulen bør ha tverrfaglig deltakelse. Kursene arrangeres etter et godkjent opplegg, enten i form av samlinger eller som en kombinasjon av samlinger og hjemmestudier med oppgaver.

FFV kan godkjenne alternative modeller for kursgjennomføring etter begrunnet søknad, se også pkt. 9.

14 Sensur og karakter

FFV oppnevner sensorer og bekjentgjør resultatet for kandidaten. Sensuren blir gitt med karakteren «bestått» eller «ikke bestått». Ved karakteren «ikke bestått» kan man avlegge ny prøve.

15 Sertifikat

Kandidater med bestått eksamen i modul A, B eller C får sertifikat i henhold til dokumentert fagområde. Alle sertifikater registreres i et sentralt register hos FFV.

For modul A er det obligatorisk oppdateringskurs minst hvert femte år.

Alle sertifiserte personer med sertifikat eldre enn fem år må gjennomgå et oppdateringskurs for å fornye sertifikatet. Oppdateringskurset og fornyelsen av sertifikatet må være gjennomført før 31.12.2017.

FFV anbefaler oppdateringskurs etter 3–5 år for modul B og C, se pkt. 6. Sertifikatet får da påført dato for gjennomført oppdateringskurs.

2 Grunnmodul i BVN

Gjennomført grunnmodul gir ikke sertifisering etter BVN, men den må være gjennomført før deltakelse på modul A–C.

FFV fastsetter og reviderer læreplanen for grunnmodul i BVN. Kurset skal ha et omfang på 25 timer, og skal inneholde følgende emner:

- presentasjon av BVN og gjennomgang av opplæringskravene
- skader i våtrom
- BVN sett i forhold til regelverket og øvrige rammebetingelser
- planlegging av utførelse, koordinering av arbeidet
- produksjonskontroll, kontrollrutiner, dokumentasjon
- valg av materialer og utstyr
- krav til oppbygning av våtrom (læreplanens hovedpunkt)

3 Modul A – Utførelse

31 BVNs krav til fagarbeidere

FFV har fastsatt at en fagarbeider som skal utføre arbeid i våtrom etter BVN, må ha gjennomført og bestått grunnmodul i BVN og modul A – Utførelse. Bestått eksamen gir sertifikat som fagarbeider for våtrom innenfor vedkommendes fagområde. Hvis en fagarbeider ønsker sertifisering innenfor flere fagområder, må hun eller han dokumentere faglige kvalifikasjoner for hvert fagområde.

32 Innhold i modul A

FFV fastsetter og reviderer læreplanen for modul A. Kurset skal ha et omfang som tilsvarer sju timer, og består av en obligatorisk prosjektoppgave med utgangspunkt i en case. Eksamen kommer i tillegg.

Etter gjennomført modul A skal kandidaten:

- ha god kjennskap til bladene i BVN, og spesielt de som omhandler eget fag
- vite hvilke godkjenningsordninger som gjelder for fagets produkter
- vite hvilke krav BVN stiller til konstruksjoner og/eller installasjoner innen eget fag
- kjenne til krav om toleranseklasser i NS 3420
- kunne utarbeide sjekklister og dokumentasjon innenfor eget fagområde

Kurset avsluttes med eksamen. Modul A må være gjennomført innen ett år etter at grunnmodulen er avsluttet.

33 Opptakskrav

Opptakskravet for deltakelse på modul A er svennebrev/fagbrev eller minimum fem års relevant praksis. Kurs kan gjennomføres i de siste seks måneder av godkjent utdanningsløp, men våtromssertifikatet utleveres ikke før etter endt utdanning. Se også pkt. 12.

34 Kursbevis og sertifikat

Alle som har bestått eksamen i modul A, tildeles kursbevis og sertifikat for vedkommendes fagområde. Eksempel på sertifikat er vist i fig. 34. Sertifikatet er gyldig i fem år.

Fig. 34
Eksempel på sertifikat

35 Obligatorisk oppdatering

Det er krav til obligatorisk oppdatering minst hvert femte år for å beholde sertifikatet. Oppdateringen kan gjennomføres som kurs med instruktør eller som nett-kurs, se www.ffv.no.

Kursinnhold for oppdateringskurset er beskrevet i pkt. 62.

4 Modul B – Ledelse av prosjektering og utførelse

41 BVNs krav til faglige ledere

FFV har fastsatt at faglig leder for våtromsarbeider i henhold til BVN må ha gjennomført og bestått grunnmodul i BVN og modul B – Ledelse av prosjektering og utførelse. Bestått eksamen gir sertifikat som faglig leder for koordinering av prosjektering og utførelse av våtromsarbeider.

42 Innhold i modul B

FFV fastsetter og reviderer læreplanen for modul B. Kurset skal ha et omfang som tilsvarer ca. 15 timer. Eksamen kommer i tillegg.

Etter gjennomført modul B skal kandidaten kunne:

- redegjøre for alle viktige aktiviteter som inngår i prosjektering, ledelse og utførelse av sikre våtrom i både nye og eksisterende bygninger
- koordinere all nødvendig prosjektering
- koordinere de utførende
- ivareta nødvendig kontakt med myndigheter, oppdragsgiver og øvrige aktører
- tilrettelegge og koordinere KS- og HMS-systemer for tiltakene

Kurset avsluttes med eksamen. Modul B må være gjennomført innen ett år etter at grunnmodulen er avsluttet.

43 Opptakskrav

De som oppfyller opptakskravet for deltakelse på modul B, er:

- personer med byggeteknisk utdanning som ingeniør fra høgskole (bachelorgrad), sivilingeniør eller sivilarkitekt (mastergrad)

– personer med teknisk fagskole eller mesterbrev innen byggfagene

Kurs kan gjennomføres i de siste seks måneder av godkjent utdanningsløp, men våtromsertifikatet utleveres ikke før etter endt utdanning. Se også pkt. 12.

44 Kursbevis og sertifikat

Alle som har bestått eksamen i modul B, tildeles kursbevis og sertifikat. Eksempel på sertifikat er vist i fig. 34.

Sertifisering i modul B gir grunnlag for å søke om å bli registrert i ordningen «Godkjent våtromsbedrift i henhold til BVN», se pkt. 8.

5 Modul C – Takst

51 BVNs krav til takstmenn

FFV har fastsatt at personer som skal foreta kontroll/tilstandsanalyse av våtrom i henhold til BVN, må ha gjennomført og bestått grunnmodul i BVN og modul C – Takst. Bestått eksamen gir sertifikat som takstmann for kontroll/tilstandsanalyse av våtrom etter BVN.

52 Innhold i modul C

FFV fastsetter og reviderer læreplanen for modul C. Kurset skal ha et omfang som tilsvarer ca. 15 timer. Eksamen kommer i tillegg.

Etter gjennomført modul C skal kandidaten:

- ha god kjennskap til de bladene i BVN som omhandler taksering og tilstandsanalyse
- kjenne til ulike oppbygning av våtrom i forskjellige tidsepoker
- kunne bruke ulike typer fuktmålingsutstyr
- ha god kjennskap til fuktmekanikk
- kjenne til undersøkelsesmetoder for å kartlegge risiko for lekkasjeskade i våtrom

Kurset avsluttes med eksamen. Modul C må være gjennomført innen ett år etter at grunnmodulen er avsluttet.

53 Opptakskrav

Opptakskrav for deltakelse på modul C er dokumentert utdanning som takstmann. Som minimum kreves avlagt prøve i «Tilstandsanalyse av boliger (NS 3424)» ved de enkelte takstskolene. Se også pkt. 12.

54 Kursbevis og sertifikat

Alle som har bestått eksamen i modul C, tildeles kursbevis og sertifikat. Eksempel på sertifikat er vist i fig. 34.

Sertifisering i modul C gir grunnlag for å søke om å bli registrert i ordningen «Godkjent våtromsbedrift i henhold til BVN», se pkt. 8.

6 Modul OD – Oppdatering

61 Oppdatering av personer og bedrifter

FFV oppfordrer alle som har sertifikat til å holde seg oppdatert om nye metoder, endringer i utførelse, skadeerfaringer m.m. Alle anbefales å gjennomgå oppdateringskurset etter 3–5 år.

For personer med sertifikat fra modul A er det obligatorisk å gjennomføre oppdateringskurset minst hvert femte år for å få fornyet sertifikatet, se også pkt. 15 og 34.

62 Innhold i modul OD

FFV fastsetter og reviderer læreplanen for modul OD. Kurset skal ha et omfang som tilsvarer sju timer, og skal inneholde emnene:

- oppdatering i BVN
- oppdatering av opplæringskravene
- nye lover, forskrifter og normer
- erfaring med skader og skadeårsaker
- eventuelle nye krav til faglig utførelse
- nye materialer/produkter og løsninger
- forbedringspotensialer

Oppdateringskurset kan gjennomføres som kurs med instruktør eller som nettkurs, se www.ffv.no.

7 Informasjonskurs om BVN

Informasjonskurs om BVN henvender seg til personer som ønsker eller behøver informasjon om våtrom, se fig. 7. Kurset er en innføring i BVN, BVNs krav til våtromsprodukter og -systemer samt vanlige feil og skader i våtrom.

Alle som fullfører «Informasjonskurs om BVN», mottar bekreftelse på gjennomført kurs.

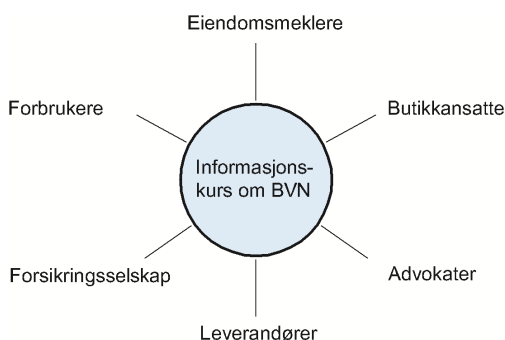

Fig. 7
Målgruppene for «Informasjonskurs om BVN»

8 Godkjent våtromsbedrift i henhold til BVN

81 Generelt

Bedrifter med faglig leder som har gjennomført grunnmodul i BVN og modul B eller C, kan søke om å bli registrert i ordningen «Godkjent våtromsbedrift i

henhold til BVN». Det gjelder både prosjekterende, utførende og takseringsbedrifter.

Godkjenningen varer i fem år. I denne perioden vil bedriften stå oppført i FFVs liste over godkjente våtromsbedrifter på www.ffv.no, og bedriften kan markedsføre seg med BVNs logo med påskriften «Godkjent våtromsbedrift», se fig. 81.

Fig. 81
Logo for ordningen «Godkjent våtromsbedrift i henhold til BVN»

82 Forutsetninger og søknadsinformasjon

For å bli registrert i ordningen «Godkjent våtromsbedrift i henhold til BVN» må følgende forutsetninger oppfylles:

- Bedriften har løpende abonnement på BVN.
- Bedriften holder seg oppdatert om endringer og nye krav i BVN og lover og forskrifter.
- Bedriften forplikter seg til å kontraktsfeste BVN i størst mulig grad.
- Bedriften benytter BVN-sertifiserte fagarbeidere og faglig leder, eller BVN-sertifiserte takstmenn.
- Bedriften følger BVN, herunder bruk av dokumenterte godkjente våtromsprodukter.
- FFV kan pålegge faglig leder å delta på oppdateringskurs ved søknad om forlenget godkjenning.

Søknadsskjema og informasjon om pris fins på www.ffv.no. Når søknaden er godkjent, oversendes godkjenningsbevis, digital logo, logoklistremerker og faktura på godkjenningsgebyr.

83 Forlengelse av godkjenning

Ved søknad om forlenget godkjenning etter fem år er det nødvendig med ny dokumentasjon. Det skal framgå av søknaden om det har skjedd endringer som har betydning for godkjenningen.

Ved endringer av bemanningen i foretaket som medfører at BVNs krav ikke er tilfredsstillt, faller godkjenningen bort.

9 Ansvar for utdanning

91 Oppgavene til Fagrådet for våtrom (FFV)

FFV har ansvar for det faglige innholdet i utdannelsen.

FFV har ansvar for å utarbeide et kursopplegg for utdanning, inkludert å lage eksamensoppgaver, og gir kriterier for evaluering av kandidatene.

FFV skal godkjenne kursarrangører, instruktører og sensorer, og føre tilsyn med dem.

FFV fastlegger retningslinjer for eventuelle sanksjoner mot kursarrangører og godkjente våtromsbedrifter. Som virkemidler benyttes advarsler, karantene og tilbaketrekking av godkjenning.

92 Kursarrangørens oppgaver

De enkelte kursarrangørene har ansvaret for å gjennomføre utdanningen i tråd med de retningslinjer som til enhver tid gjelder.

93 Klagebehandling

Eksamenskandidater kan påklage sensuren av eksamen til FFV innen tre uker fra bekjentgjøring av resultatet.

10 Referanser

101 Utarbeidelse

Dette bladet erstatter blad med samme nummer, utgitt i 2015.

102 Byggebransjens våtromsnorm

- BVN 11.100 Byggebransjens våtromsnorm (BVN)
- BVN 11.101 Fagrådet for våtrom (FFV). Organisasjon
- BVN 50.100 Registrering av produkter. Søknad og vilkår

103 Standarder

- NS 3420:2015 Komplette standardsamling av NS 3420. Beskrivelsestekster for bygg, anlegg og installasjoner
- NS 3424:2012 Tilstandsanalyse av byggverk – innhold og gjennomføring